

Dönem : 1

Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 334

Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması Âkid Tarafları ile Polonya Halk Cumhuriyeti Hükümeti arasındaki münasebetlerle ilgili Beyannamenin onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanun tasarısı ve Dışişleri, Gümrük ve Tekel, Ticaret ve Plân komisyonları raporları (1/98)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71/1567 - B /156

16 . 1 . 1962

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 11 . 1 . 1962 tarihinde kararlaştırılan «Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması Âkid Tarafları ile Polonya Halk Cumhuriyeti Hükümeti arasındaki münasebetle ilgili Beyannamenin onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanun tasarısı» gerekçesi ve ilişiyiyle birlikte bağlı olarak sunulmuştur.

Mezkûr Beyanname Bakanlar Kurulunun 28 . 8 . 1961 tarihli ve 5/1605 sayılı Kararnamesiyle onanmıştır.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

İsmet İnönü
Başbakan

GEREKÇE

Kısaltılmış şekilde GATT rûmuzu ile ifade edilen Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması, milletlerarasında mal ticaretini engelliyen Gümrük vergileri, miktar tahditleri ve diğer bilûmum mâniâların ilgası suretiyle dünya ticaretinin inkişafını, kaynakların tam ve optimal bir şekilde kullanılmasını, millî gelir ve efektif talebin yüksek ve gittikçe artan bir seviyede gelişmesini, tam çalıştırmanın gerçekleştirilmesini ve hayat seviyelerinin yükseltilmesini hedef tutan en geniş milletlerarası bir iktisadi teşekküldür.

Asli üye sayısı bugün 38 i bulmuş olan bu teşkilât, dinamik karakteriyle mal akımlarının serbestleştirilmesi yolunda atılmış en ileri adımı temsil etmektedir. Yeni iltihak eden devletlerle üye sayısının yıldan yıla artışı, teşkilâtın eihanşümül karakterini takviyede başlıbaşına bir âmil olmaktadır. Bu Teşkilâta vücut veren Genel Anlaşma, beynelmilel mal ticaretine mevzu takyit tedbirlerini ilga etmeyi kabul eden bütün devletlerin iltihakine açık tutulmuştur. Teşkilâta üye olmak isteyen memleketler, derpiş edilmiş prosedüre uyararak taleplerini yaparlar ve bu husustaki talepler Teşkilâtın Âkid üyelerinin tasdikine sunulur.

Arjantin ve Tunus'un Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasına geçici olarak iltihakları ile ilgili beyannameler gibi Polonya Halk Cumhuriyeti ile diğer teşkilât üyesi memleketler arasındaki münasebetleri düzenliyen Beyanname, bu konudaki inkişaf zincirinin halkalarının da birini teşkil etmektedir.

Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması Âkid Tarafları ile Polonya Halk Cumhuriyeti Hükümeti arasındaki münasebetlerle ilgili Beyanname 9 . 11 . 1959 tarihinde, Tokyo'da akdedilen Âkid Taraflar 15 nci toplantısında kabul edilmiş ve bugüne kadar 31 Hükümet tarafından imzalanmıştır. Memleketimiz tarafından imza tarihi 26 . 5 . 1961 dir.

Polonya'nın GATT'a iltihakı, dünya ticaretinde bu memleketin oynadığı küçümsenemeyecek ticari rol dolayısıyla Teşkilât İnkelerinin geçerlik sahasının genişletilmesi yönünden ileri bir merhale teşkil etmektedir.

İlişik kanun tasarısı bu Beyannamenin onaylanmasının uygun bulunması için hazırlanmıştır.

Dışişleri Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu
Esas No. : 1/98
Karar No. : 9

7 . 4 . 1962

Yüksek Başkanlığa

Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması Âkid Tarafları ile Polonya Halk Cumhuriyeti Hükümeti arasındaki münasebetlerle ilgili beyannamenin onaylanmasının uygun bulunmasına dair olan kanun tasarısı, ilgili bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle Komisyonumuzda görüşüldü.

Gereğede etraflıca belirtilen hususlar, Komisyonumuzca da nazarı itibara alınmış ve tasarı aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Gümrük ve Tekel Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu

Başkanı	Sözcü	Kâtip	
Bursa	İstanbul	Hatay	Denizli
C. Perin	C. Baban	A. Muhsin Bereketoğlu	S. Bosna
Erzurum	İstanbul	Kocaeli	Kütahya
E. Akça	F. K. Gökay	N. Erim	S. Tosbi
Manisa	Mardin	Samsun	Samsun
N. Yenişehirlioğlu	V. Dizdaroğlu	İ. Kılıç	O. Şahinoğlu
Uşak	Tekirdağ	Zonguldak	
A. Tahtakılıç	O. Öztrak	K. Esengin	

Gümrük ve Tekel Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Gümrük ve Tekel Komisyonu
Esas No: 1/98
Karar No: 12

28 . 4 . 1962,

Yüksek Başkanlığa

Başkanlığınız tarafından komisyonumuza havale buyurulan «Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması Âkid Tarafları ile Polonya Halk Cumhuriyeti Hükümeti arasındaki münasebetlerle ilgili beyannamenin onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanun tasarısı» ile Dışişleri Komisyonu raporu, Hükümet temsilcilerinin iştirakiyle komisyonumuzda incelendi;

Tasarının gerekçesinde belirtilen hususlar, komisyonumuzca da uygun görülerek metnin aynen kabul edilmesine karar verilmiştir.

Ticaret Komisyonuna havale edilmek üzere Yüksek Başkanlığa arz olunur.

Komisyon Başkanı Gaziantep O. O. Bilen	Sözcü Kars N. Akan	Kâtip Balıkesir M. Ş. Çavdaroğlu İmzada bulunamadı	Adıyaman A. Turanlı İmzada bulunamadı
Giresun A. Cüceoğlu	İstanbul İ. Abak İmzada bulunamadı	Kütahya M. Kesen İmzada bulunamadı	Manisa H. Okçu İmzada bulunamadı
Manisa N. Yenişehircioğlu	Muğla C. Oskay	Samsun F. Geveci	Sinop H. Tari
Tokat M. Kazova	Tokat R. Önder İmzada bulunamadı	Zonguldak S. Konak	

Ticaret Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Ticaret Komisyonu
Esas No : 1/98
Karar No : 21

24 . 4 . 1963

Yüksek Başkanlığa

Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması Âkid Tarafları ile Polonya Halk Cumhuriyeti Hükümeti arasındaki münasebetlerle ilgili beyannamenin onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanun tasarısı, ilgili Bakanlıklar temsilcilerinin de iştirakleri ile komisyonumuzda görüşüldü.

Gerekçede arz ve izah edilen hususlar, komisyonumuzca da uygun görülerek, metnin aynen kabulüne karar verilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan V. Balıkesir C. Kanpulat	Bu kanun için Sözcü Burdur N. Yavuzkan	Erzincan N. Yıldırım	Kocaeli Ş. Bülgeci
	Trabzon E. Dikmen		

Bütçe ve Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Bütçe ve Plân Komisyonu
Esas No: 1/98
Karar No: 119

4 . 7 . 1963

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması Âkid Tarafları ile Polonya Halk Cumhuriyeti Hükümeti arasındaki münasebetlerle ilgili beyannamenin onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanun tasarısı, Dışişleri, Gümrük ve Tekel ve Ticaret komisyonları raporu, ilgili Hükümet temsilcileri hazır oldukları halde incelendi ve görüldü :

Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması anlamına gelen milletlerarasında mal ticaretini engelliyen Gümrük vergileri, miktar tahditleri ve diğer bilûmum mâniâların ilgası suretiyle birçok millî menfaatlerin teminine mâtuflanan (GATT) a Polonya Halk Cumhuriyetinin de geçici olarak iltihakını tazammun eden ve Âkid Taraflar Tokyo'da 9 . 11 . 1958 tarihinde yapılan toplantıda kabul edilen beyanname bugüne kadar 31 Hükümet tarafından ve 26 . 5 . 1961 tarihinde de Hükümetimizce imzalanmıştır.

Tasarının gerekçesinde de belirtilen sebeplerle anlaşmanın onaylanması, memleketimiz menfaatleri bakımından da uygun mütalââ olunmakla aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan Hatay Ş. İnal	Başkanvekili Balıkesir F. İslimyeli	Sözcü Ordu A. H. Onat	Kâtip Yozgat V. Uyar
Artvin S. O. Avcı	Aydın I. Sezgin	Çanakkale Ş. İnan	Elâzığ Ö. F. Sanaç
Giresun İ. E. Kılıçoğlu	Gümüşane S. Savacı	İzmir N. Mirkelâmoğlu	Kars K. Okyay
Kastamonu S. Keskin İmzada bulunamadı	Kırşehir A. Bilgin	Konya R. Özal	Konya H. C. Yılmaz
Maraş E. Kaplan	Sakarya N. Bayar	Siirt A. Yaşa İmzada bulunamadı	Sinop M. Alicanoğlu
	Trabzon A. Şener İmzada bulunamadı		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması Akıd Tarafları ile Polonya Halk Cumhuriyeti Hükümeti arasındaki münasebetlerle ilgili beyannamenin onaylanmasının uygun bulunmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — «Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması Akıd Tarafları ile Polonya Halk Cumhuriyeti Hükümeti arasındaki münasebetlerle ilgili Beyanname» nin onaylanması uygun görülmüştür.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

11 . 1 . 1962

Başbakan <i>I. İnönü</i>	Devlet Bakanı ve Başb. Yardımcısı <i>A. Eyidoğan</i>	Devlet Bakanı <i>T. Feyzioğlu</i>
-----------------------------	--	--------------------------------------

Devlet Bakanı <i>A. Doğan</i>	Devlet Bakanı <i>N. Ökten</i>	Devlet Bakanı <i>N. Su</i>
----------------------------------	----------------------------------	-------------------------------

Adalet Bakanı <i>S. Kurutluoğlu</i>	Millî Savunma Bakanı <i>İ. Samcar</i>	İçişleri Bakanı <i>A. Topaloğlu</i>
--	--	--

Dışişleri Bakanı <i>S. Sarper</i>	Maliye Bakanı <i>Ş. İnan</i>	Millî Eğitim Bakanı <i>H. İncesulu</i>
--------------------------------------	---------------------------------	---

Bayındırlık Bakanı <i>E. Paksüt</i>	Ticaret Bakanı <i>İ. Gürsan</i>	Sa. ve So. Y. Bakanı <i>S. Seren</i>
--	------------------------------------	---

Güm. ve Tekel Bakanı <i>Ş. Buladoğlu</i>	Tarım Bakanı <i>C. Oral</i>	Ulaştırma Bakanı <i>C. Akyar</i>
---	--------------------------------	-------------------------------------

Çalışma Bakanı <i>B. Ecevit</i>	Sanayi Bakanı <i>F. Çelikbaş</i>	Ba. - Ya. ve Turizm Bakanı <i>K. Evliyaoğlu</i>
------------------------------------	-------------------------------------	--

İmar ve İskân Bakanı <i>M. Güven</i>

Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması Âkîd Tarafları ile Polonya Halk Cumhuriyeti Hükümeti arasındaki münasebetlerle ilgili beyanname

— A —

Polonya Hükümeti :

1. Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması (aşağıda «Genel Anlaşma» denilecektir) Başlangıcında ifade edilen hedeflerden mülhem olarak, ticaret şart ve imkânları konusunda karşılıklı menfaat esasına dayanan işbu beyannameye taraf diğer memleketlerle mübadelelerini inkişaf ettirme arzusunda olduğunu,

2. Yukardaki 1 nci paragraf hükümlerinin tatbikatı ile ilgili olarak işbu beyanname taraflarından her birinin yapabileceği ikazları anlayışla gözden geçireceğini ve bu tip ikazlar konusunda bahis konusu taraf memleketle istişarelere hazır olacağını,

3. Genel Anlaşma Âkîd Taraflarınca bu konuda üstlenilen taahhütlere uygun olarak, Hükümetlerin ve tüccarların bilgi sahibi olmalarını sağlayacak şekilde, kanunları, kararnameleri, idari ve adli kararları, gelen tatbikat anlaşmalarını ve ticaretle ilgili istatistikleri mümkün olan en kısa zamanda yayımlıyacağını, fakat bu hükmün kendisinin ifşası kanunların tatbikine mâni, genel menfaate aykırı, kanun ve özel hukuk teşebbüslerinin meşru ticari menfaatlerine zarar ıka edici mahiyetteki gizli malûmatı açıklamaya zorlamıyacağını,

4. Bundan önceki paragraflar hükümlerinin tatbikatını Genel Anlaşma Âkîd Taraflarıyla (bundan böyle Âkîd Taraflar denecektir) birlikte her yıl müştereken gözden geçireceğini, beyan eder.

— B —

Polonya'nın dışında diğer işbu anlaşma tarafları;

1. Genel Anlaşmanın başlangıcında ifade edilen hedeflerden mülhem olarak, ticaret şart ve imkânları konusunda karşılıklı menfaat esasına istinaden Polonya ile mübadelelerini inkişaf ettirme arzusunda olduklarını,

2. Yukardaki 1 nci paragraf hükümlerinin tatbikatı ile ilgili olarak Polonya'nın serd edebileceği ikazları anlayışla gözden geçireceklerini ve bu tip ikazlar konusunda Polonya ile istişarelere hazır olacaklarını;

3. Bundan evvelki paragraflar hükümlerinin tatbikatını Polonya ve diğer Âkîd Taraflarla birlikte müştereken her sene inceleyeceklerini,

4. Âkîd Taraflardan :

- a) İşbu beyannameyi not etmelerini,
- b) Polonya Hükümetini Âkîd Taraflar çalışmalarına iştirake davet etmelerini,
- c) A kesiminin 4 ncü paragrafında ve yukardaki 3 ncü paragrafta tarif edilen görevleri üstlenmelerini istiyebileceklerini beyan ederler.

— C —

1. İşbu beyanname, imza yoluyla veya sair suretlerle Polonya'nın, Genel Anlaşma Âkîd Taraflarının ve Genel Anlaşmaya geçici kaydiyle iltihak etmiş veya iltihak edecek olan her Hükümetin kabulüne açık olacaktır.

2. İşbu beyanname, Polonya ve Genel Anlaşma Âkîd Taraflarından en az üçte ikisi tarafından kabulünü mütaakıp yürürlüğe girecektir.

Polonya Hükümeti veya işbu beyannameye taraf her Hükümet Âkîd Taraflar İera Sekreterliğine yazılı şekilde yapacağı bir ihbar karşılığında işbu uyuşmayı fesih yetkisini haiz olacaktır :

a) Polonya'nın işbu uyuşmayı feshi halinde, beyannameye ve bütün diğer uyuşmalar hükümsüz olacaktır.

b) Polonya dışında işbu beyanname taraflarından birinin bahis konusu uyuşmayı feshi halinde, böyle bir fesih işbu beyannamenin tatbikine, ancak Polonya ve ilgili taraf arasında son verme neticesini tevlidedecek, Âkîd Taraflar çoğunluğu mezkûr uyuşmaya taraf olmakta devam edecektir.

1. İşbu Beyanname Âkîd Taraflar İera Sekreterliğine tevdi edilecektir.

2. Âkîd Taraflar İera Sekreteri, işbu Beyannamenin kabulüne açık tutulduğu her Hükümete derhal, mezkûr Beyannamenin aslına uygun onaylı bir örneğini gönderecek, Beyannamenin her kabulünü de keza derhal bildirecektir.

Her ikisi de muteber olmak üzere Fransızca ve İngilizce dillerinde sadece bir örnek olarak bin dokuz yüz ellidokuz yılı dokuz Kasımında Tokyo'da yapılmıştır.

